Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KRUS/bcdRuLit3-J/22
Názov predmetu	ruská literatúra III
Rozsah	2P
Počet kreditov	4
Vyučujúci	Mgr. Andrea Hričovcová, PhD. (hodnotiaci), prof. PhDr. Josef Dohnal, CSc. (hodnotiaci), prof. PhDr. Josef Dohnal, CSc. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

30 % z celkového hodnotenia tvorí priebežné hodnotenie, ktoré pozostáva z plnení zadaní a úloh, aktivity na hodinách, krátkych testov počas semestra. Záverečné hodnotenie tvorí 70 % z celkového hodnotenia a pozostáva z ústnej skúšky.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Priebežné hodnotenie

30 % z celkového hodnotenia tvorí priebežné hodnotenie, ktoré pozostáva z plnení zadaní a úloh, aktivity na hodinách, krátkych testov počas semestra.

Záverečné hodnotenie

Záverečné hodnotenie tvorí 70 % z celkového hodnotenia a pozostáva z ústnej skúšky.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Výsledky vzdelávania

Úspešné absolvovanie predmetu študentovi umožní:
1. Vedomosti:
- osvojiť si vedomosti spojené so základnými sociálnymi a kultúrnymi faktormi, ktoré ovplyvňovali literárny proces v Rusku v druhej polovici 19. storočia
- zoznámiť sa s hlavnými predstaviteľmi ruskej literatúry daného obdobia
- poznať hlavné diela vybraných autorov tohto obdobia, rozumieť ich smerovaniu
- mať schopnosť pomenovať ich vplyv na ďalší rozvoj ruskej literatúry
2. Zručnosti:
- zoznámiť sa s najvýznamnejšími literárnymi smermi daného obdobia (najmä s kritickým realizmom)
- chápať miesto literatúry v dobovom spoločenskom živote Ruska
- poznať základné informácie zo života hlavných predstaviteľov ruskej literatúry tohto obdobia
3. Profesijné kompetencie:
- vnímať ruskú literatúru ako integrálnu súčasť literatúry európskej, a to aj v kontexte vývoja slovenskej literatúry

- prečítať a na základe prednášok interpretovať zvolené diela
4. Prenositeľné kompetencie:
- interpretovať texty umeleckej literatúry
- uvažovať v súvislostiach
- rozvíjať kritické myslenie

Stručná osnova predmetu

1. vývin kultúrnej situácie v Rusku a hlavné spoločenské udalosti v druhej polovici 19. storočia
2. periodizácia daného obdobia vývoja ruskej literatúry
3. prechod od naturálnej školy a počiatkov realizmu ku kritickému realizmu
4. diferenciácia šľachtickej a raznočineckej línie ruskej literatúry
5. výrazný nástup románu ako hlavného žánru kritického realizmu
6. nadväznosti ruského kritického realizmu na európske tendencie (literatúra anglická, francúzska, nemecká, ...)
7. prehlbovanie psychologizmu a záujmu o sociálnu problematiku
8. vplyv ruského kritického realizmu na literatúru slovanských národov
9. sprevádzajúce žánre ruského kritického realizmu
10. hlavní predstavitelia ruského kritického realizmu, ich život a dielo
11. postupný prechod ku kríze realizmu ako takého
12. modernistické tendencie v ruskej literatúre (symbolizmus).

Sylabus predmetu

1. vývin kultúrnej situácie v Rusku a hlavné spoločenské udalosti v druhej polovici 19. storočia
2. periodizácia daného obdobia vývoja ruskej literatúry
3. prechod od naturálnej školy a počiatkov realizmu ku kritickému realizmu
4. diferenciácia šľachtickej a raznočineckej línie ruskej literatúry
5. výrazný nástup románu ako hlavného žánru kritického realizmu
6. nadväznosti ruského kritického realizmu na európske tendencie (literatúra anglická, francúzska, nemecká, ...)
7. prehlbovanie psychologizmu a záujmu o sociálnu problematiku
8. vplyv ruského kritického realizmu na literatúru slovanských národov
9. sprevádzajúce žánre ruského kritického realizmu
10. hlavní predstavitelia ruského kritického realizmu, ich život a dielo
11. postupný prechod ku kríze realizmu ako takého
12. modernistické tendencie v ruskej literatúre (symbolizmus).

Odporúčaná literatúra

ELIÁŠ, A. a kol.: Ruská literatúra 18. – 21. storočia. Bratislava 2020.
Istorija russkoj literatury v 4 tomach, t. 2. Leningrad 1981.
Istorija russkoj literatury v 4 tomach, t. 3. Leningrad 1982.
Krátky slovník ruských spisovateľov. Bratislava 2003.
KULEŠOV, V. I.: Istorija russkoj literatury XIX veka. Moskva 1997.
Panoráma ruské literatury. Brno 1995.
PAROLEK, R.- HONZÍK, J.: Ruská klasická literatura. Praha 1977.
POSPÍŠIL, I.: Ruský román znovu navštívený. Brno 2005.
Ruská literatura 19. století. (M. Jehlička, B. Neumann, R. Parolek, L. Zadražil). Praha 1993.
Russkaja literaturnaja klassika XIX veka. Voronež 2001.
Slovník ruských, ukrajinských a běloruských spisovatelů. Praha 2001.
ZAHRÁDKA, M.: Ruská literatura XIX. století v kontextu evropských literatur (Osobnosti a dialog literatur).

Olomouc 2005.
Russkoje literaturovedenije XVIII-XIX veka. Moskva 2009.
DOHNAL,J.: Aleksandr Blok i Richard Vagner: Dva traktata o revoľucii. 2015. In: Slovesnoje iskusstvo Serebrjanogo veka i Russkogo zarubežja v kontekste epochi («Smirnovskije čtenija») : sbornik statej po itogam Meždunarodnoj naučnoj konferencii (g. Moskva, MGOU, 16 - 17 senťabria 2013 goda) / sost. i red. L.F. Alekseeva ... [et al.] ; recenzenty: I.A. Kiseleva, O.V. Bystrova. - Moskva : IIU MGOU, 2015. - ISBN 978-5-7017-2401-1, S. 82-89.
DOHNAL,J.: Ruská povídka [elektronický zdroj] : čítanka a cvičebnice interpretace literárního textu. recenzenti: Elena Valerevna Abramovskich, Viera Žemberová. - 1. vyd. - Brno : Tribun EU, 2016. - [200] s. [CD-ROM]. - ISBN 978-80-263-1118-8 (online).

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, ruský

Poznámky

– časová záťaž študenta: 150 hodín, z toho:
Prezenčné štúdium (P, S, C): 24 hodín
samoštúdium: 96 hodín